

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Eusebiu Tu Pamphilu Ekklesiastikē Istoría

Eusebius <Caesariensis>

Mogvntiae, 1672

LVII. Qualiter Maximianus sistuloso ac verminante Ulcere perdomitus, pro
Christianis legem scripserit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14478

ἡ δὲ αὐτοῦ γένεσις. αὐτοῖς δὲ
λαβὼν ὁμῶς τὸν πρῶτον τῶν κακῶν
ὅς τις ποτε ἦν ἐκείνῳ, θελήσας μάλιστα
πληρῆτα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΝΖ΄.

ὅτι Μαξιμιανὸς συνέστη καὶ σκώληκι δαμασθεῖς, ὑπὲρ
χριστιανῶν ἡρώδης.

Ἐπειδὴ γὰρ τῶν ἐκκλησιῶν κατήχετο πο-
λορίας οὖτος, πρῶτος τε τὴν ἐαυτοῦ ψυ-
χὴν δικαίων καὶ θεοσεβῶν ἐνέφυρεν αἵμασι,
καὶ ἐπὶ αὐτὸν μετέχευε τιμωρία.
ὅς αὐτῆς αὐτὴ κατὰ ξανθὴν σαρκὸς, καὶ μέ-
γιστον ψυχῆς πῶλον ἔλαβε. ἀθροὰ μὲν γὰρ αὐ-
τῷ περὶ τὰ μέσα τῶν δυνάμεων τὸ σῶμα
δύσασαι γινώσκων. εἰς ἑλκὸς ἐν βάθει συνει-
γῶδες καὶ τῶν ἀνιάτων νομῶν τῶν ἐνδο-
τάτων ἀπλάγχων ἀφ' ὧν ἀλεχόντι πληθύν-
οντο σκωληκῶν βρυσίν, θανάτῳ δὲ τε ὁδὸν δυνά-
μει. τὸ παντὸς οὐκ ἔστι τῶν ζωμάτων ἐκ πολυ-
πλοκίας εἰς ὑπερβολὴν πληθεύει τιμωρίας με-
λέων καὶ ὁσίων ἦν τότε καταπαύσαν, ἀφόρη-
τον καὶ φρικτοτάτην τοῖς πλησιάζουσιν παρέχειν
τὴν θάνατον φασὶ καὶ δὴ τοσούτοις παλαιῶν κα-
κῶν, ὅς ποτε συναισθῆσιν τῶν κατὰ τὴν ἐκ-
κλησίαν τελομένηων αὐτῷ λαμβάνειν κα-
τατάττω Θεῷ ὁμολογησάμεν, τὸν καὶ
τῶν χειμῶνων δυνάμει διώκον. νόμοις τε καὶ
ἐκτάτασι βασιλικαῖς, τὰς ἐκκλησίας αὐ-
τῶν οἰκοδομῆν ἐπιστρέφει. τὰ τε συνήθη
πρᾶγμα αὐτῶν, εὐχὰς ὑπὲρ αὐτῶν ποιούμενας
διακελεύετο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΝΗ΄.

ὅτι Μαξιμιανὸς διώκας χριστιανούς, καὶ εὐχῶν ὡς αἰετὸς
ἐκρύπτετο.

Ἀλλ' ὅ μὲν τὸ διωγμὸν κατὰ ἄρξας, τοιαύ-
τῳ ὑπέειπε δίκην. τέτων δ' αὐτοῦ γένεσις ὁ
πρὸς ἑλὸς δηλῶμεν γεγονώς, καὶ ταύτ'
ἀκριβῶς διειδυκὸς τῇ πείρᾳ, λήθην ἀθρόως
ἀπάντων ἐποιεῖτο. ἔτε τὴν καὶ τὴν προτέρην ποι-
νὴν ἀνείλετο τῇ μνήμῃ, ἔτε τὴν ἐκ τῆς δευτέ-
ρης τιμωρὸν δίκην. ὅς δὲ καὶ αὐτὸς ὑπερβα-
λὼν τὸν πρῶτον ὡς ἐν κακῶν πεφίλολι-
μμενος ἀγῶνι, καινότερον τιμωριῶν εὗρεται
κατὰ ἡμῶν ἐκκαλλύετο. ὅς ἀπῆκε γὰρ
αὐτῷ πῶς καὶ σίδηρος καὶ πῶς στήλησι, καὶ δὲ γε
σῆρες ἀγριοὶ καὶ θαλάσσης βυθοί, ἡ δὲ πῶς

tatione recoluit ea quorum ipse specta-
tor extiterat; tunc cum illum omnium
malorum antesignanum, quisquis ille
tandem fuit, inflictâ divinitus plagâ
percutsum suis ipse oculis conspexit.

CAPUT LVII.

Qualiter Maximianus fistuloso ac verminante
ulcere perdomitus, pro Christianis
legem scripserit.

NAm cum hic Ecclesias oppugnare
exorsus fuisset, primusque iustorum
ac Dei cultorum cadibus animum suum
contaminasset; merito eum divina ultio
corripuit, ab ipsis exorsa carnibus, & ad
animam usque progressa. Repente enim
in medio occultiorum corporis partiū
abscessus ei nascitur: ulcus deinde in
imo fistulosum. Utriusque insanabilis
morsus intima viscera depalcebat. Ex
his incredibilis vermium multitudo
securiens, letalem exhalabat foetorem.
Quippe illi tota corporis moles, ob ni-
miam alimentī copiam in immensam
quandam pinguedinem conversa erat:
quæ tunc temporis in tabem soluta, hor-
rendum & intolerabile spectaculum ad-
stantibus præbuisse fertur. Tot igitur
quassatus malis, tandem intelligere cœ-
pit quæ contra Ecclesiam scelera admi-
sisset. Posthæc errorem suum Deo con-
fessus, persecutionem Christianorum
cohibere; & regalibus edictis ac legi-
bus emissis, Ecclesias eorum quantocius
adificari, ipsosque Christianos sacra sua
solito more peragere, & pro Imperato-
re preces ad Deum fundere jubet.

CAPUT LVIII.

Qualiter Maximinus Christianorum persecu-
tor, fugiens sereno habitu sese occultaverit.

Verum hic quidem qui persecutio-
nis auctor fuerat, huiusmodi pœ-
nas luit. Is verò de quo nunc loquimur
Licinius, qui horum testis ac spectator
extiterat, & qui cuncta accurate expe-
rientia ipsa docente cognoverat; repen-
tè omnium oblitus, ne cū supplicii priori
huic irrogatum animo reputavit, nec
quas divina iustitia de posteriore altero
sumplerat pœnas. Qui quidē cum prio-
rem illum tanquam in quodam scelerū
certamine superare ambitiosè cōtende-
ret, novorum adversus nostros suppli-
ciorū invētionē gloriabatur. neque enim
ignis aut ferrum; non clavorum suffixio-
nes; non bestiarum laniatus, nec maris
altissimi gurgites ei suffecerunt. Sed